

למה תוקעים, רחמנא אמר תקעו. מעניין שנעים זמירות ישראל מכנה את החודש בשם שופר. כי חודש תשרי, ירח האיתנים שיש את החגים האיתנים, ראש השנה, יום הכיפורים, חג הסוכות ושמיני עצרת. בעצב, למתבונן יש כאן תכנית עבודה להיות הכי דבק בהקב"ה ששייך לבן אנוש להשיג. מתחילים בראש השנה להמליך שוב את הקב"ה עלינו ועל כל מעשיו. מכירים שהשי"ת מלא כל הארץ כבודו. באים להתחנן לפניו בעני בפתח וזוכים ליום תרועה. יום של חידות הריעות והידידות של הקב"ה ובנו בכורו ישראל. משם, לוקחים את שבעת הימים שבין כסא לעשור, לכבס את העוונות. להטהר לפני יום הכיפורים. לבוא ליום המחילה והסליחה צחים כשלג. לסיים את היום עם קבלת עול מלכות שמיים וללכת מחיל אל חיל, לקבל פני שכינה בקידוש לבנה ובבניית הסוכה שתהיה לצל יומם, לחסות בצילא דמהימנותא. בקיצור, זה חודש של שופר, שפרו מעשיכם וברית לא תופר. כאשר נעמוד ונמליך שוב את הקב"ה הבה נזכור שכדי שזה יהיה במשנה תוקף אנחנו חייבים להיות אגודה אחת. ולא סתם אגודה אחת, אגודה אחת לעשות רצונו. וגם זה לא מספיק. זה חייב להיות בלבב שלם. זה הזמן להרבות באהבת ישראל. מי שטרם למד את הפרק הראשון מספר תומר דבורה, בדאי שילמדנו בראש השנה כדי להפוך לאוהב ישראל אמיתי. לדעת לשים בצד את הכל ולאהוב יהודי באשר הוא יהודי. (כמובן, זה לא כולל את עוכרי ישראל שעליהם תקנו חז"ל את ברכת ולמלשינים, איננו מחוייבים לאהוב אותם. אבל, מותר לנו לשמוע בקול ברוריה אשתו של רבי מאיר בעל הנם, להתפלל שיתמו חטאים ולא חוטאים) כולנו רוצים שנה טובה ומתוקה, שכל חולי ישראל יתרפאו, שכל מעוכבי זיווג יבנו בית נאמן בישראל, שכל העניים תהיה להם רווחה כלכלית, שכל תועי רוח ילמדו בינה. זה אפשרו, השנה זה שנת פתיחת דלתות. כאשר נפתח את הלב לעבודתו יתברך שמו, נדבוק בדרכיו, אין ספק שבראש השנה יכתבון וביום צום כיפור יחתמון לאלתר לחיים טובים בספרן של צדיקים גמורים לשנה טובה ומתוקה ושנת גאולה וישועה.

לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה. לאחר שהתפללנו, לדור ודור המליכו לא-ל, הננו אומרים בכוונה מלאה, הקב"ה הננו מכירים, ביום בריאת האדם, כי כל מה שיש בעולם שלך היא. הכל ממך. כי הוא על ימים יסדה, יסוד העולם, בים התורה. ימים, תורה שבכתב ותורה שבעל פה. מי ישכיל להבין, שדווקא את קול התרועה, בחרו חז"ל ללמוד מאם סיסרא. כמה פעמים חוזרים על זה שאין דבר ריק בתורה. דווקא בראש השנה, יום המלכת המלך, קוראים בתורה על כריתת ברית בארות המים עם אבימלך. ללמדנו, שאברהם אבינו היה חייב שליטה מוחלטת על כל בארות המים, מי הדעת. לבל חלילה יכנסו זרים בתורה הקדושה והתורה. ועל הארץ יכונניה, לבל יאמר אדם, התורה היא לא בשביל כולם. הקב"ה כונן את העולם מתוך

התורה שבעצם כל יהודי באשר הוא שם, יכול לחיות על פי התורה. מי יעלה בהר ה', מי הוא זה אשר מלבד קיומה, יזכה במעלותיה, נקי כפיים ובר לבב, מי שידין ולבבו נקיים מנטילה כל שהוא בגין תורתו. הוא זה אשר ישא ברכה מאת ה' וצדקה מהקב"ה אשר מושיעו בכל רגע ורגע מרשתו של יצר הרע. זה דור דורשיו, אלו הם שזוכים בכל דור דור, רק אלו אשר בכל נפשם, לבבם ומאודם מבקשי פני ה'. זה היסוד. הבה, ננסה להיות כאלו.

שומרי מצוותיו עוד ישובון לביצרון, שומרי מלשון, ואביו שמר את הדבר, כדברי רש"י, המתין וציפה. אלה הממתנים, מתי יבוא מצוה זו לידי ואקימנה, אלו ישובון למבצר הגדול, ירושלים הבנויה, נדברים יראוי בהכשר ויתרון, יראי ה', שיחתו, דברי תורה וחכמה, רק נותנים להם יתרון מעל כל ברי"ה. ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון, קדוש. שום מילה של דברי תורה, הנאמרים לשם שמים, לשם קדושתם, לשם הבנת והסברת התורה, הכל הכל נכתב ונרשם.

מי מלל לאברהם. לשון שנה וחצינות הוא, ראו מי הוא וכמה הוא גדול וקומר הבטחתו ומצטיח ועושה. לשון הרמב"ן. הוי אומר, ביום זה אמורים להתחבר ל"ברוך שומר הבטחתו" לא פחות מליל הסדר. ניתן להבין זאת בתוספת דברי הספורנו "ואברהם בן מאת שנה, ועס כל זה מל את בנו ולא חס על אותו בן זקונים". הנה אברהם אבינו שלא חס על עצמו, אבל כרחם אב על בנים, הי"ה מתאים (לדעת הספורנו) שלא ימול את בנו. אבל כחלק ליסוד עם דבק בקונו, ודאי שחס על רוחניותו של בנו. כי לכך הקב"ה נתן לו בן, כדי לשמור על רצף של השרשרת הקדושה של עם ישראל. זהו ההליכה בדרכו של הקב"ה לשמור על הברית ההבטחה. זה מביא ומקשר אותנו לקריאה של יום השני העקדה. הנה דבריו המדהימים של הסורנו בפתחת העקדה. "נסה את אברהם כיון שיהיה בפעל אהב וירא כמו שיהיה ככה וזוה ידמה יותר לצוראו שהוא טוב לעולם בפועל כי אמנם הכונה במליאת האדם היתה שידמה לצוראו כפי האפשר כאשר העיד צאמרו נעשה אדם כללמנו כלמותנו". מהו מבחן האהבה, קיום ההבטחה, לעמוד בדיבור, דבקות במטרה. בזה יבוא הנוצר להיות בדומה ליוצר עד כמה שזה ניתן. לכן "היחיד" ביקש מה"אחד" (אחד הי"ה אברהם) את יחידו, אהובו. כשם שהקריבו בברית קודש בן יש להעלותו למעלה מזה כלשון הרמב"ן "קח נא את בנך את יחידך. צעזור היותו בן הגזירה, והוא לבדו אשר יקרא לו זרע קראו יחידו, וצא הלשון להגדיל המראה, אמר קח נא את בנך היחיד האהוב ילחק והעלהו עולה לפני". זה המכוון של להיות דבוק, לקרבן אקריב לו את נפשי היחידה. ביסוד זה אנו מחוייבים להמשיך בחוט משולש אשר לא יינתק, כמבואר בספורנו פרשת האזינו שנקרא ביום השלישי "כי שם ה' אקרא, הנה קורא שם ה' הוא המתפלל כאמרו קראתי שמך ה' מצור תחתיות וכן ושמאל בקוראי שמו קוראים אל ה' והוא יענם, אמר א"כ כאשר תתפלל על קבוץ גלויות באמרי כנשר יעיר קנו ועל ביאת המשיח באמרי ה' דד ינחנו ובסוף השירה באמרי הריננו גויים עמו אתם שידעתם גדלו במופתים שכליים מצוארים בתורתו, הבו גודל לאלהינו, אל תיחסו אליו השתנות על מה שיסופר בשירה מהעתידות לישראל ושיהפך לכם לאויב כי ידעתם במופתו תורתו שהוא חלור בלתי משתנה לא קלרה ידו מהושיע ולא כצדה אזנו משמוע וגם כן לא תיחסו אליו עול אחרי שידעתם במופתים כי תמים פעלו במליאות, עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע, וזוה נודע: כי כל דרכיו משפט, דרכי טובו ומדת דינו כולם משפט בלי ספק: אל אמונה, נאמן כמה שנסבע לאבות להיטיב לבנים בזכותם של אבות: ואין עול, בהביאו פורענות: צדיק, לדקות אהב ובלדקתו לא יטוש את עמו: וישר הוא, שלא

לקפח סכר כל צרי'ה". כל עניין התפילה והשבח וההמלכה, מלבד חידוש הרעות על ידי הרועה, זהו חידוש האמנה של האמונה. שעל כל מדה ומדה הוי מודה לו כי הכל מאתו. וביותר שמחשב את המחשבות כמו שמזכירים בהפטרות יום הראשון דמלכות מתפילת חנה ע"פ רש"י כי אל דעות ה'. יודע מה שכללצכס: ולו נתכנו עלילות. כל מעשי האדם נמנין לפניו. לכן, הבו גודל, כי מי מאיתנו לא ברור מה עובר במחשבותינו, לכן, בעת פרעון נדע לשבחו שהרי כוון בדיוק, משלם לאיש כגמולו. ברגע כזה אנו מטים לדברי ההפטרה של ירמיה מיומא אריכתא ע"פ המלבים "מרחוק ה' נראה לי ואז יראה להם מרחוק, שהגם שיעמוד עוד מרחוק וההשגחה תהיה מעוטפת זכסים נסתרים, כזר יראוהו מרחוק ויכירו כי משגיח עליהם, ע"י שיקל מעליהם עול הגלות וימלאו מרגוע, ואז יאמר ה' עליהם אהבת עולם אהבתיך, כי תתעורר אהבת כלולות שהיו זיניהם מעולם, וע"י האהבה הזאת משכתיך מן הגלות זמדת החסד, וזה נגד אהבת כלולתיך וחסד נעורתיך, שהחסד יבא לזכרון ע"י אהבת עולם, והאהבה תבא ע"י מליאת חן זמדכר, שימלאו חן זעיניו ע"י אורך הגלות וע"י מה שסבלו על זכר כבוד שמו, ויגאלם ויהיה להם לאלהים זחסדו". הנה הזמן להביר ולחדש ברית אהבתנו לנצח נצחים.

וירא את המקום, ראה ענן קשור על ההר. זה הסימן של השראת השכינה, ענן קשור. אך, כאן וירא יכול להיות בפירוש של ראייה וגם בפירוש של הבנה. הוא הבין שזה המקום שמכאן מתקבלות התפילות. הבין את כל המאמץ שהייה צריך להקדיש להגיע למחוז חפצו, שהוא שער השמים. המקום שיש להכשיר, ראשיתה יש להעפיל ולעלות ההר. אח"כ יצטרכו גם לכבוש את השדה כדי שיוכל להקרא בית. לא כאברהם שקראה הר, כי מי יעלה בהר ה'. יחידי סגולה. ולא כיצחק שקראו שדה, כי ציון שדה תחרש. אבל כדי להיות בית, יש קודם להכין את ההר. ברגע שהרכסים לבקעה, יש להכין הבקעה – השדה לקראת היותו בית. יעקב אבינו אכן, היגיע אל המוכן. בית א'. זה ההבנה, שמוכן להכין את עניין יסוד המקום להיותו בית, כמו שדוד המלך הכין את היסודות של הבית למרות שלא זכה לבנותו. זה יסוד השורש והעבודה בעבודת השי"ת, ההכנה לקיום המצוה, ההכנה ללימוד, ההכנה לתפילה, ההכון לקראת א'. מתי נדע שאכן אנחנו מוכנים ומזומנים, כאשר נראה את המקום מרחוק.

היום, הימים העתידין כמו עד היום הזה שכל המקרא שכל הדורות הצאים הקוראים את המקרא הזה אומרים עד היום הזה על היום שזומדים בו, ומ"א ה' יראה עקידה זו לסלוח לישראל בכל שנה ולהלילס מן הפורענות כדי שיאמר היום הזה שכל הדורות הצאים בהר ה' יראה אפרו של יצחק כזכר ועומד לכפרה. שני הפירושים אחד הם. היינו שעד היום אנחנו עומדים בזכות העקדה, נעקדנו כצאן לטבח יובל עשרות פעמים במשך אלפיים שנות גלות, בכח עקדת יצחק, לצרף עפר לעפר, עד כי שחה לעפר נפשינו. מכאן יש לקוות שאכן ה"קומה עזרתה לנו" ממהרת לבוא למען שמו באהבה. לא עד היום הזה אלא עוד ביום זה.

היום הרת עולם. מלשון הריון. וידוע שלפני כל לידה משביעים את התינוק להיות עדיק. ממילא, בכל ראש השנה, נולדים מחדש, יש שוב הזדמנות לראות לקיים את השבועה במילואה. ללא חכמות. היום יעמיד במשפט כל באי עולמים. עולמים דווקא. הרי נאמר שלא אומרים הלל בראש השנה שספרי החיים והמתים פתוחים לפניו. כדי אכן לבדוק את ה"בושנו מכל דור". אבל, עדיין יש סיכוי להחזיק מעמד. כי נפילתי קמתי. אבל הקימה צריכה להיות לשוב למעמד. אם כבנים אם כעבדים. או כמו בני בכורי ישראל, כי נער ישראל

ואוהבהו. היינו להיות תמים בדרכי השי"ת. כמו ישראל סבא. או כמו, עבדי השי"ת. לא כן משה עבדי בכל ביתי נאמן הוא. ביטול מוחלט לרבונו של עולם בכל זמן ועידן. או כיהושע עבדי, שדאג לכל הלומדים שיוכלו ללמוד מתוך הרחבה. כמו יהושע אשר בלילה ההוא כאשר שמע מהמלאך, עתה באתי, על ביטול התורה של כעת, מיד התישב ללמוד כל הלילה. הוא לקח אחריות מלאה. או כמו לעבד ה' לדוד. אשר קבל כל ייסוריו באהבה. ולא עוד אלא שדרש אם אני חטאתי פגע בי ובמשפחתי ואלה העצן מה עשו. אם כבנים רחמינו כרחם אב על בנים, הרחמנות הטבעית. אל תסתר פניך ממנו. ואם כעבדים, אזי אין ברירה. חייבים את ערותא דלתתא, נשווע ועינינו לך תלויים, עד שתחנינו ותוציא כאור משפטינו איום קדוש.

ארשת שפתינו יערב לפניך, דוד המלך אומר בתהילים, וארשת שפתינו בל מנעת סלה. מבאר רבינו בחיי, בראשית עולה י בארשת, עשרה מאמרות שבהם נברא העולם. ידוע גם מאמר חז"ל, אמר רב המנונא כל המתפלל בע"ש ואומר ויכולו מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית. כמו כן נאמר כל העונה אמן יהא שמי"ה רבה בכל כוחו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית. הנה, הקב"ה ברא באדם כוח נפלא של כח הדיבור. כאשר האדם מקלס לבוראו, כדבעי, נעשה עמו שותף, כי בדבר ה' שמים נעשו. אבל, כדי להיות שותף, יש להבין, ה' בעוזך ישמח מלך. מאן מלכי, רבנן. העוסקים בהוויות דאביי ורבא. הם הם, השמחים בחדות מעוז השי"ת. מאלו לא מנע השי"ת ארשת שפתותיהם. הם אכן זוכים לחיים כמבואר בפרק. חיים שאל ממך, נתת לו אורך ימים עולם ועד. שהרי מי שדבק בנצחיות התורה הרי הוא קיים לנצח. ממילא, מתחננים אנחנו, היות שבראש השנה נעשה שותפים עמך בורא עולם השני אופנים, אם באמירת ויכולו, אם באמן יהא שמי"ה רבה, ממילא, קבל ארשת שפתינו כאילו אנחנו מלכים.

שנהי"ה לראש ולא לזנב, וקשה הרי אומרים הי"ה זנב לאריות ולא ראש לשועלים. אלא, בראש השנה מבקשים להיות ראש, ראש דברך אמת, מה ראש דבריו אנכי ה' אלוקיך. ממילא רוצים שוב לשמוע ראשית הדברים, וישמיענו שנית לעיני כל חי, אני ה' אלוקיכם.